

Samrådsredogörelse

Undersökningssamråd enligt 6 kap. 23-25 §§ miljöbalken
Hedeskoga Vindkraftpark

Samrådsredogörelse

Samrådsredogörelsen avser undersökningssamråd, enligt 6 kap. 23-25 §§ miljöbalken, med Länsstyrelsen Skåne, Ystads kommun, Ystad-Österlenregionens miljöförbund samt de enskilda som särskilt kan beröras.

Samrådsredogörelsen har sammanställts efter att samrådstiden, 2024-06-14 - 2024-07-22 löpt ut. I samrådsredogörelsen sammanfattas inkomna synpunkter som sedan bemöts av verksamhetsutövaren.

Dokumentet har upprättats av: Håkan Hansson, Mimmi Gustafsson och Richard Söderlund, Orrön Energy Sweden AB

2024-08-15

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Sökande: Orrön Energy Sweden AB

Organisationsnummer: 556453-2819

Postadress: BOX 3041
621 11 Visby

Kontaktperson: Projektledare
Richard Söderlund
richard.soderlund@orron.com
+46 72 221 93 14

Projekt: Hedeskoga Vindkraftpark

Kommun: Ystads kommun

Län: Skåne län

Fastigheter: Hedeskoga 13:1

Diariumnummer: 14779-2024

SNI-kod: 40.100 enligt 21 kap. 12 §
miljöprövningsförordningen (2013:251)

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	INLEDNING.....	4
2.	PROCESSEN	4
2.1.	UNDERSÖKNINGSSAMRÅD	4
2.2.	SAMRÅDSREDOGÖRELSE	4
2.3.	BESLUT OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	4
3.	UNDERSÖKNINGSSAMRÅDET.....	5
4.	SAMMANFATTNING AV YTTRANDE OCH VERKSAMHETSUTÖVARENS BEMÖTANDE.....	6
5.	PÅVERKAN PÅ NATURA 2000	8
6.	VERKSAMHETSUTÖVARENS SYN PÅ BESLUT AVSEENDE MILJÖPÅVERKAN	9
	FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR	10

1. INLEDNING

Verksamhetsutövaren, Orrön Energy Sweden AB, bedriver verksamhet med en gruppstation bestående av två vindkraftverk inom fastigheten Hedeskoga 13:1, Ystads kommun. Den pågående verksamheten bedrivs enligt tillstånd DNR 551-37856-05. Befintligt tillstånd gäller till och med 2028-12-31. Verksamhetsutövaren avser nu att söka nytt tillstånd för att fortsätta driva en resurseffektiv och hållbar vindkraftspark, inom den befintliga lokaliseringen. Gruppstationens omfattning, storlek eller effekt kommer inte förändras mot nuläget.

2. PROCESSEN

2.1. UNDERSÖKNINGSSAMRÅD

Undersökningssamråd har genomförts med Länsstyrelsen Skåne, Ystads kommun, Ystad-Österlenregionens miljöförbund samt de enskilda som särskilt kan beröras. Med enskilda som kan bli särskilt berörda avses framför allt fastighetsägare, föreningar, organisationer samt andra verksamheter. Syftet med undersökningssamrådet är att utreda och behandla frågan om förlängning av den pågående verksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Det innebär att samrådet bland annat behöver handla om verksamhetens eller åtgärdens lokalisering, omfattning, utformning och miljöpåverkan. Vidare ger undersökningssamrådet även de olika samrådsparterna tidig kunskap om planerna och möjlighet att påverka inriktningen på verksamheten eller åtgärden.

Undersökningssamrådet grundar sig på information gällande verksamheten som sammanställts i form av ett samrådsunderlag. Samrådsunderlaget har tillställts samrådsparterna genom brevutskick samt utskick genom e-post. Tiden för undersökningssamrådet har varit under perioden 2024-06-14 - 2024-07-22.

2.2. SAMRÅDSREDOGÖRELSE

När undersökningssamrådet är avslutat ska verksamhetsutövaren redogöra för hur samrådet genomförts. En samrådsredogörelse har upprättats för att beskriva hur genomförandet av undersökningsområdet har utförts. Därutöver redovisar samrådsredogörelsen vilka som bjudits in till samrådet, redovisning av framförda synpunkter samt verksamhetsutövarens ställningstaganden gällande synpunkterna samt hur dessa synpunkter hanteras i den fortsatta processen med upprättandet av miljökonsekvensbeskrivning (MKB) och tillståndsansökan. Vidare ska det i samrådsredogörelsen redovisas omständigheter som talar för eller emot att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Samrådsredogörelsen ska lämnas till Länsstyrelsen som underlag för beslut gällande betydande miljöpåverkan.

2.3. BESLUT OM BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

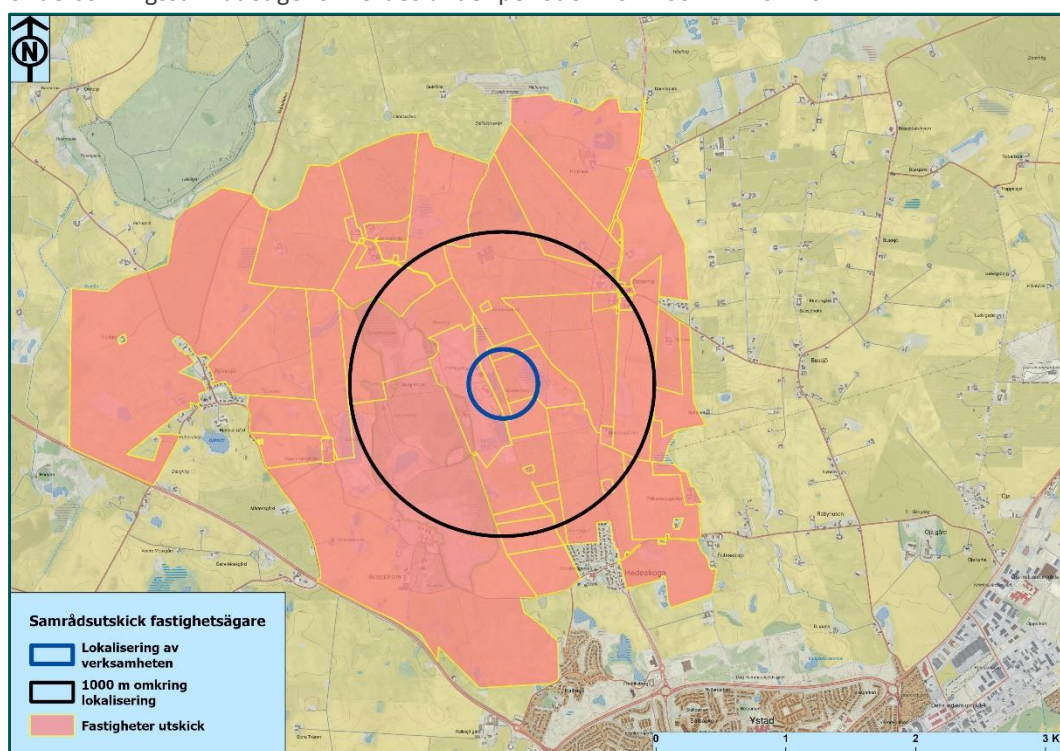
Undersökningsskedet avslutas genom att Länsstyrelsen fattar beslut avseende betydande eller icke betydande miljöpåverkan gällande verksamheten. Beslutet är avgörande för om en specifik miljöbedömning ska göras eller inte göras. Vid beslut angående icke betydande miljöpåverkan kan en liten miljökonsekvensbeskrivning utgöra prövningsunderlaget. En liten MKB ska vara mindre omfattande än den MKB som tas fram för verksamheter och åtgärder med betydande miljöpåverkan. Bedömer Länsstyrelsen att verksamheten kan antas medföra betydande

miljöpåverkan så ska ett avgränsningssamråd genomföras för att säkerställa att MKB:n får lämplig omfattning och detaljeringsnivå.

3. UNDERSÖKNINGSSAMRÅDET

Undersökningssamråd med Länsstyrelsen Skåne, Ystads kommun och Ystad-Österlenregionens miljöförbund genomfördes 2024-05-30, enligt protokoll, *Bilaga 1*. Ett samrådsunderlag skickades över till samrådsparterna innan samrådet genomfördes genom ett TEAMS-möte. Mötesdeltagarna och synpunkter vid undersökningssamrådet 2024-05-30, framgår av *Bilaga 1*.

Undersökningssamråd med och de enskilda som särskilt kan beröras avser bland annat fastighetsägare i anslutning till vindkraftsparken. Verksamhetsutövaren har analyserat förutsättningarna gällande ljud och skuggor från verksamheten, för att finna en lämplig samrådskrets gällande fastighetsägare. *Karta 1*, nedan, åskådliggör samrådskrets gällande fastighetsägare. Fastighetsägarna har erhållit skriftlig inbjudan genom brev med hänvisning till samrådsunderlaget som lagts upp på verksamhetsutövarens hemsida. Inbjudan som tillsänts fastighetsägarna har innefattat information om undersökningssamrådet, verksamheten samt hur berörda kan lämna synpunkter gällande planerad förläning av verksamheten. Undersökningssamrådet genomfördes under perioden 2024-06-14 - 2024-07-22.

Karta 1. Visar de fastigheter som bjudits in till samråd.

Utöver berörda fastighetsägare så har genomfört undersökningssamråd med Länsstyrelsen Skåne varit styrande gällande samrådskretsens omfattning, det vill säga vilka enskilda som kan antas bli särskilt berörda. Utskick genom e-post med inbjudan till undersökningssamråd samt samrådsunderlag har tillsänts följande samrådsparter:

1. BatLife Sweden, inte inkommit med yttrade
2. Försvarsmakten, inte inkommit med yttrande
3. Hedeskoga återvinningscentral

4. Kristianstad Österlen Airport, ingen erinran
5. Luftfartsverket, ingen erinran
6. Malmö Airport, ingen erinran
7. Naturskyddsföreningen i Ystad, inte inkommit med yttrande
8. Naturvårdsverket, avstår från att yttra sig i ärendet
9. Post- och telestyrelsen, ingen erinran
10. Skånes ornitologiska förening
11. Swerock AB, inte inkommit med yttrande
12. Teracom, ingen erinran
13. Trafikverket, ingen erinran
14. Ystad Energi, ingen erinran

Utskick av samrådsunderlag genomfördes med e-post 2024-06-04, med anmodan om att senast inkomma med synpunkter 2024-07-22. En påminnelse gällande att inkomma med yttrande, skickades ut med e-post 2024-07-23 till de samrådsparter som inte kommit in med yttrande under den samrådstiden.

4. SAMMANFATTNING AV YTTRANDE OCH VERKSAMHETSUTÖVARENS BEMÖTANDE

Nedan sammanfattas de yttrande som inkommit under samrådstiden. Därefter bemöter verksamhetsutövaren, härafter VU, yttrandena. Inkomna yttranden återges i fulltext med *Bilaga 2*.

3. Hedeskoga återvinningscentral

Vi vill uppmärksamma er på att den nya placeringen av vårt kontor på Hedeskoga, som beräknas vara klart i september i år, kommer att komma närmre det södra vindkraftverket (som står närmast vår ÅVA). Kontorsfönstren planeras dock inte vara vända mot vindkraftverken, som fönstren är nu på det befintliga kontoret. Detta kommer förhoppningsvis att minska störningen av skuggning från roterande rotorblad, som idag stundtals upplevs besvärande av vår personal på plats. Ljud- och skuggberäkningar bör inkludera vårt nya kontor. Risk för iskast behöver utredas.

Bemötande från VU: VU håller på att studera förutsättningarna gällande ljud och skuggor från verksamheten. Därutöver kommer VU att analysera och utreda kumulativa konsekvenser gällande ljud och skuggor, samt eventuella risker med verksamheten. Den kommande miljökonsekvensbeskrivningen kommer att redogöra för ljud, skuggor och risker med verksamheten.

10. Skånes ornitologiska förening

Även om SkOF (Skånes ornitologiska förening) ser den aktuella platsen som problematisk när det gäller vindkraft bedömer vi det som möjligt med fortsatt drift av de aktuella kraftverken förutsatt att driften anpassas på ett sätt som minimerar riskerna för dödliga olyckor för fåglar (främst rovfåglar och tornseglare) och fladdermöss. För att undersöka på vilket sätt och i vilken omfattning som driften kan behöva anpassas och därmed för att kunna fatta ett väl underbyggt beslut om eventuell fortsatt drift av gruppstationen med tillhörande villkor, krävs undersökningar av eventuell dödlighet av fåglar (främst rovfåglar och tornseglare) och fladdermöss vid de befintliga verken. Först efter att sådana undersökningar har genomförts kan beslut i ärendet tas.

Undersökningar av eventuell dödlighet görs lämpligen med ett strikt och standardiserat upplägg där eftersökshund används och där det också undersöks hur snabbt kadaver försvinner från platsen samt hur effektiva eftersöken är. Syftet med sådana undersökningar är att undersöka vilken dödlighet som sker vid de aktuella verken, och om det skulle visa sig att det handlar om en hög dödlighet av skyddsvärda arter så måste driften av verken regleras så att denna dödlighet minimeras.

Det här aktuella området utnyttjas av många rovfåglar, bland dessa arter som finns upptagna i Fågeldirektivets bilaga 1, den Svenska Rödlistan och som är prioriterade i Artskyddsförordningen. Gruppstationen i fråga ligger mycket nära en avfallsanläggning som attraherar rovfåglar, måsar och trutar. Det är väl känt att goda antal av både rovfåglar och fladdermöss rör sig i närområdet kring vindkraftverken. Det förefaller därför rimligt att det sker en viss dödlighet av både fåglar och fladdermöss vid de aktuella vindkraftverken. För att kunna bedöma omfattningen av denna dödlighet och därmed den påverkan som en fortsatt drift av gruppstationen kan ha på fåglar och fladdermöss behövs undersökningar av hur stor dödligheten är.

Det finns en stor och entydig forskningsevidens som visar att rovfåglar och fladdermöss löper särskilt stor risk för dödliga olyckor vid vindkraftverk. En sådan dödlighet kan innebära risker för populationspåverkan då både rovfåglar och fladdermöss har långsam reproduktionstakt kopplat till naturligt sett lång livslängd där även små försämringar av överlevnaden för fullvuxna individer kan riskera att leda till minskande populationsstorlek. Samma logik gäller även för fågeln tornseglare (Klassad som Starkt hotad, EN, i den Svenska Rödlistan 2020), en art som i sentida undersökningar har visat sig dödas i oväntat stor omfattning vid vindkraftverk.

Vindkraftverken ifråga finns i en mer rovfågelrik del av Skåne än de delar som SkOF klassar som mer okontroversiella. Dessutom finns en avfallsanläggning i omedelbar närhet av verken som attraherar födosökande rovfåglar av många olika arter under stora delar av året. Området är därmed ett sådant som SkOF klassar som "fågelrika marker" och vi citerar föreningens vindkraftpolicy: *"Med fågelrika marker avser SkOF inte enbart sådana som hyser stora mängder häckande fåglar. SkOF avser även områden där större koncentrationer av fåglar vistas tillfälligt eller under viss tid. Goda födosöks-, övernattnings-, rast- och övervintringsområden liksom områden med goda uppvindar för flyttande eller stationära segelflygare räknas hit"*. Området är därmed inte alls av den typ av relativt fågelfattig storskalig odlingsbygd där föreningen även fortsatt kan tänka sig etablering och oreglerad drift av vindkraftverk.

SkOF menar att den aktuella vindkraftverksamheten riskerar att strida mot bestämmelsen i 4 § Artskyddsförordningen när det gäller avsiktligt dödande av fåglar och fladdermöss. Det är väl bekant att vindkraftverk av den typ som används idag innebär risker för dödliga olyckor med flygande djur, både fåglar och fladdermöss. Det är därmed inte okänt för den som driver en vindkraftverksamhet att dödliga olyckor med flygande djur kommer att förekomma vid varje enskild anläggning. Därmed kan fortsatt drift utan åtgärder för att minimera riskerna för dödliga olyckor anses var just avsiktligt dödande, särskilt i ett område och en del av landet där väldigt stora tätheter av fåglar och fladdermöss uppträder under olika delar av året. Det är därför nödvändigt att undersöka i vilken omfattning som främst rovfåglar men även tornseglare och fladdermöss dödas vid den aktuella anläggningen. Skulle det visa sig att dödligheten av rovfåglar och/eller tornseglare och/eller fladdermöss är hög vid vindkraftverken så behöver driften regleras på ett sätt som minimerar denna dödlighet.

SkOF är i grunden inte motståndare till fortsatt drift av den aktuella anläggningen, men den fortsatta driften måste genomföras på ett sätt som inte äventyrar den biologiska mångfalden. Sverige och världen i övrigt måste ställa om till förnybar energiproduktion. Samtidigt måste Sverige och världen i övrigt ta hand om den biologiska mångfalden på bästa möjliga sätt. Inte minst för att vi människor ska kunna ha en framtid på denna planet. Dessa två saker kan inte ställas mot varandra utan de två frågorna måste hanteras samtidigt. Detta innebär att förnyelsebar energiproduktion måste byggas på platser där påverkan på naturmiljön är som allra lägst, samtidigt som driften av anläggningar för förnyelsebar energi måste ske med metoder som minimerar påverkan på den biologiska mångfalden. SkOF är övertygade om att detta går att genomföra.

Bemötande från VU: VU tar till sig synpunkter från SkOF gällande de planerade åtgärderna med att förlänga driften av verksamheten. VU har inga indikationer på att den befintliga verksamheten dödar fåglar och fladdermöss i någon väsentlig omfattning. Under vår, sommar och höst 2024, utför sakkunniga rovfågel- och fladdermöss, på uppdrag av VU. Preliminära resultat visar på att glador rör sig i området, men så långt finns inga tydliga indikationer på häckningar i närområdet. Lärkfalk och brun kärrhök häckar bägge i närområdet till återvinningscentralen. Förbiflygande bivråk samt födosökande fiskgjuse, har även observerats vid inventering.

Inventering gällande fladdermöss pågår och ska fortsätta under hösten 2024. Preliminärt visar den pågående inventeringen relativt väntat resultat där koncentrationen av fladdermöss är tämligen hög på vissa lokaler som undersöks.

Gällande behovet att undersöka dödlighet av tornseglare, som SkOF framför, så anser VU att det inte föreligger något väsentligt behov av detta, då arten inte utgör en riskart enligt Vindvals syntesrapport. Vad VU känner till, så är inte koncentrationen av tornseglare särskilt hög i området, vilket därmed bedöms medföra att det inte föreligger behov av särskild inventering.

Den kommande miljökonsekvensbeskrivningen (MKB:n) kommer att presentera och redogöra för påverkan och konsekvenser gällande rovfåglar och fladdermöss, samt hur verksamheten förhåller sig till arternas bevarandestatus. Därutöver kommer MKB:n att redovisa åtgärder och anpassning av verksamheten för att avhjälpa eventuella skador på arternas bevarandestatus.

5. PÅVERKAN PÅ NATURA 2000

Huruvida den pågående verksamheten riskerar att påverka Natura 2000-området Bjersjöholms ädellövskog diskuterades vid undersökningssamrådet 2024-05-30. Natura 2000-området ligger väster om Hedeskoga återvinningscentral och cirka 550 meter väster om gruppstationen där den befintliga verksamheten pågår.

Natura 2000-området Bjersjöholms ädellövskog omfattas av en bevarandeplan. I planen beskrivs Natura 2000-området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området. Utifrån informationen i bevarandeplanen så har verksamhetsutövaren analyserat huruvida det finns risk att verksamheten på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i Natura 2000-området. Verksamhetsutövaren har låtit en konsult ta fram ett PM gällande påverkan avseende Natura 2000-området Bjersjöholms ädellövskog, enligt Bilaga 3.

I PM:et bedöms sammantaget *”Vindkraftverken riskerar inte att påverka naturmiljön inom Natura 2000-området Bjersjöholms ädellövskog på ett betydande sätt då de inte påverkar hydrologin (på grund av det stora avståndet mellan verken och skogen) eller innebär något annat hot mot de värden som området är utpekade för”*. Verksamhetsutövaren delar denna slutsats och bedömer att ett nytt tillstånd för den pågående verksamheten kan beviljas utan att detta medför risk för betydande påverkan på Natura 2000-området, dess värden och syfte.

6. VERKSAMHETSUTÖVARENS SYN PÅ BESLUT AVSEENDE MILJÖPÅVERKAN

Fortsatt drift av den befintliga vindkraftsparken, genom nytt tillstånd, kan låtas göras utan att detta innebär betydande miljöpåverkan, enligt verksamhetsutövaren. Omständigheter som talar för betydande miljöpåverkan bedöms inte föreligga. Bedömningen härrör från att den pågående verksamheten är lokaliserad till ett område som redan är exploaterat genom verksamheten, vilket därmed utgör den pågående markanvändningen på platsen. I övrigt utgörs närområdet till verksamheten av exploaterad mark, med bland annat Hedeskoga återvinningscentral samt jordbruksmark med intensiv markanvändning.

Den planerade förlängningen av verksamheten, genom nytt tillstånd, kan utföras utan att några ytterligare markgrepp erfordras för genomförandet. Vidare innebär förlängningen av verksamheten inte några förändringar gällande gruppstationens omfattning, storlek eller effekt. I verksamhetens absoluta närområde finns inga höga natur- eller kulturvärden. Väster om Hedeskoga återvinningscentral finns Bjersjöholms ädellövskog som utgör Natura 2000-område, naturreservat samt riksintresse. Verksamhetsutövaren bedömer att förlängning av verksamheten inte medför någon påtaglig påverkan på området Bjersjöholms ädellövskog.

Risken för olyckor som kan ge effekter för människors hälsa och miljö bedöms som marginell. Verksamheten bedöms vidare vara i enlighet med de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap, 3-4 kap. miljöbalken, hushållning med mark- och vattenområden, 5 kap. miljöbalken, miljö kvalitetsnormer, samt övrig relevant miljölagstiftning.

Preliminärt resultat från inventeringar gällande rovfåglar och fladdermöss tyder på att verksamheten alltjämt kan bedrivas på platsen utan att äventyra bevarandestatusen för rovfåglar och fladdermöss.

Verksamhetsutövaren har inte delgivits några klagomål gällande ljud, skuggor eller andra omständigheter som upplevs som olägenheter för fastighetsägare i området. Genomfört undersökningssamråd med enskilda som kan bli särskilt berörda redogör inte för några väsentliga konflikter eller omständigheter som medför att förlängning av verksamhet bedöms som olämplig.

Mot bakgrund av ovan fört resonemang anser verksamhetsutövaren att verksamheten inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan och att det därmed inte krävs någon miljöbedömning med fullständig miljökonsekvensbeskrivning för ansökan om nytt tillstånd.

FÖRTECKNING ÖVER BILAGOR

Bilaga 1 - Protokoll, anteckningar från undersökningssamråd 2024-05-30

Bilaga 2 - Inkomna yttranden i fulltext

Bilaga 3 - PM bedömning påverkan på Natura 2000-området Bjersjöholms ädellövskog